
INFORMATIE OVER DE DOORLICHTING

VOLWASSENENONDERWIJS

Beste directeur

Met deze leidraad willen we u meer duiding geven bij Inspectie 2.0. We verduidelijken voor u wat kenmerkend is voor de doorlichtingsaanpak, welke onderzoeksvragen we stellen en welke onderzoeken we uitvoeren. We kaderen met welk doel we bepaalde gesprekken voeren, observaties uitvoeren en documenten bestuderen. U vindt in deze leidraad ook antwoorden op veelgestelde vragen.

We lichten toe hoe een doorlichtingsweek verloopt en hoe u als centrumteam mee vorm kan geven aan de doorlichting. U vindt informatie over hoe u zich als centrum kan voorbereiden op een doorlichting. Tot slot informeren we u hoe u na een doorlichting feedback kan geven.

Wilt u meer weten over Inspectie 2.0, raadpleeg dan zeker ook onze website www.onderwijsinspectie.be. U vindt hier alle ondersteunende documenten bij de doorlichting (te bezorgen informatie, ontwikkelingsschalen, FAQ ...). Na aankondiging van de doorlichting neemt de teamcoördinator telefonisch contact op om praktische afspraken te maken en vragen te beantwoorden.

Ik hoop dat al deze informatie voor u nuttig is en bijdraagt tot het welslagen van de doorlichting. Ik wens u hierbij alvast alle succes!

*Lieven Viaene
Inspecteur-generaal*

Inhoud

1	De doorlichtingsaanpak Inspectie 2.0	3
2	Deskanalyse	5
3	Het onderzoek naar de kwaliteitsontwikkeling	6
3.1	Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?	6
3.2	Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?	6
3.3	Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?	8
3.4	Veelgestelde vragen en antwoorden	8
4	Het onderzoek naar de onderwijsleerpraktijk	9
4.1	Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?	9
4.2	Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?	9
4.3	Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?	11
4.4	Veelgestelde vragen en antwoorden	11
5	Het onderzoek van een kwaliteitsgebied	12
5.1	Het onderzoek naar de cursistenbegeleiding	12
5.1.1	Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?	12
5.1.2	Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?	12
5.1.3	Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?	13
5.1.4	Veelgestelde vragen en antwoorden	14
5.2	Het onderzoek naar de rapportering en oriëntering	15
5.2.1	Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?	15
5.2.2	Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?	15
5.2.3	Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?	16
5.2.4	Veelgestelde vragen en antwoorden	16
5.3	Het onderzoek naar het omgaan met diversiteit	16
5.3.1	Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?	16
5.3.2	Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?	16
5.3.3	Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?	17
5.3.4	Veelgestelde vragen en antwoorden	17
5.4	Het onderzoek naar het personeelsbeleid en de professionalisering	18
5.4.1	Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?	18
5.4.2	Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?	18
5.4.3	Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?	19
5.4.4	Veelgestelde vragen en antwoorden	19
6	Het onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne	20
6.1	Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?	20
6.2	Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?	20
6.3	Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?	22
6.4	Veelgestelde vragen en antwoorden	22
7	Gesprek met cursisten	23
8	Het synthesesgesprek	23
9	Het verslag en het advies	24
10	Hoe kan u zich als centrum voorbereiden op een doorlichting?	26
11	Hoe kan u feedback geven over de doorlichting?	26
12	Bijlage	26
12.1	Blauwdruk weekplanning	26

1 De doorlichtingsaanpak Inspectie 2.0

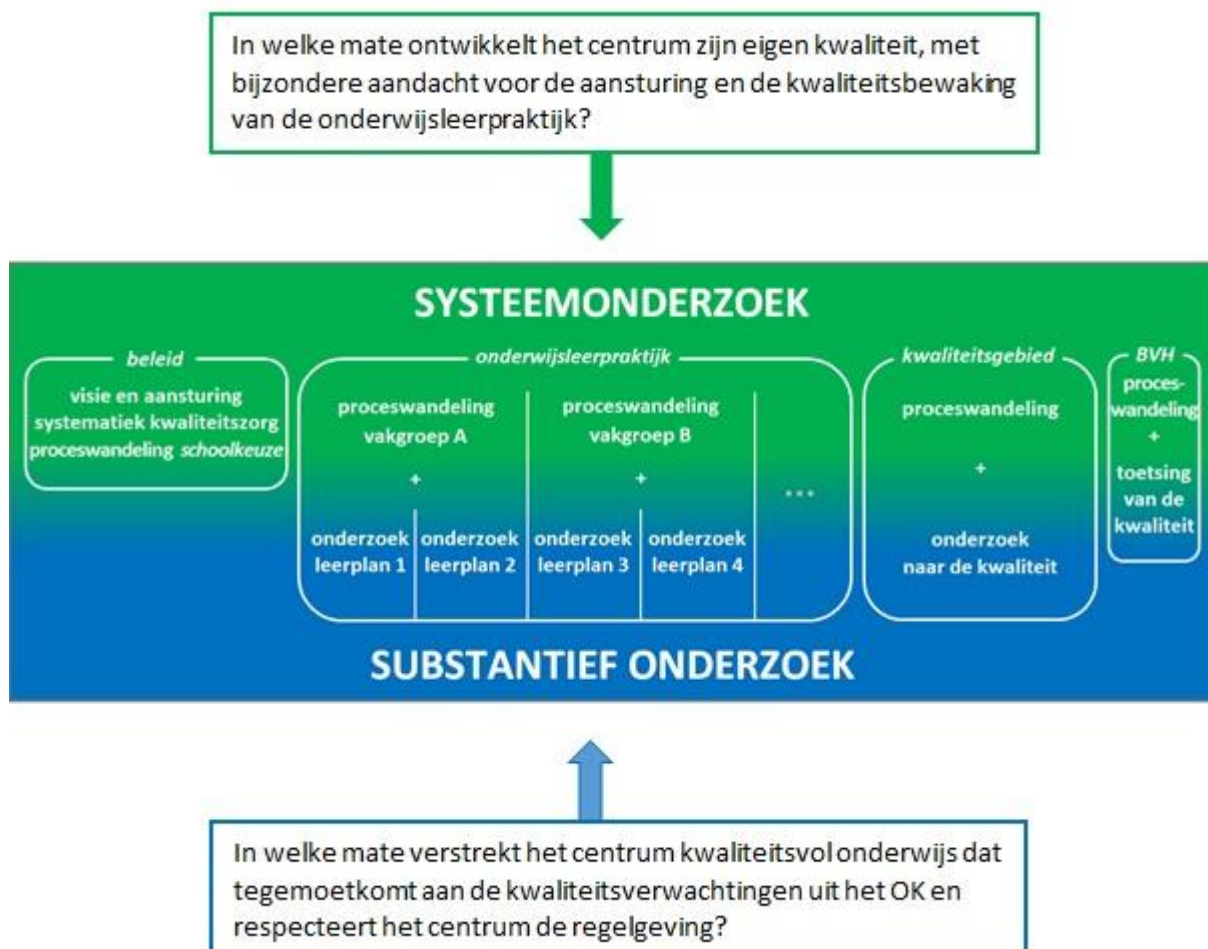
Wat is kenmerkend voor de doorlichtingsaanpak Inspectie 2.0?

- De onderwijsinspectie licht methodologisch onderbouwd door en deelt samen met de centra en de begeleidingsdiensten eenzelfde referentiekader voor onderwijskwaliteit: [het OK](#).
- Net zoals in het OK staat ook in elke doorlichting de cursist centraal.
- De onderwijsinspectie licht elk centrum minstens één keer om de zes jaar door.
- De onderwijsinspectie gaat met het centrum in dialoog over zijn kwaliteitsontwikkeling en haakt daarbij in op de interne kwaliteitszorg van het centrum.
- De onderwijsinspectie beperkt de administratieve lasten en vraagt enkel bestaande informatie die een rol speelt in de centrumwerking.
- De onderwijsinspectie neemt een controlerende én stimulerende rol op.
- De onderwijsinspectie wil centra vertrouwen geven en vertrekt van het uitgangspunt dat het centrum de eerste verantwoordelijke is voor zijn kwaliteit.

Welke onderzoeksvragen stelt de onderwijsinspectie?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen.

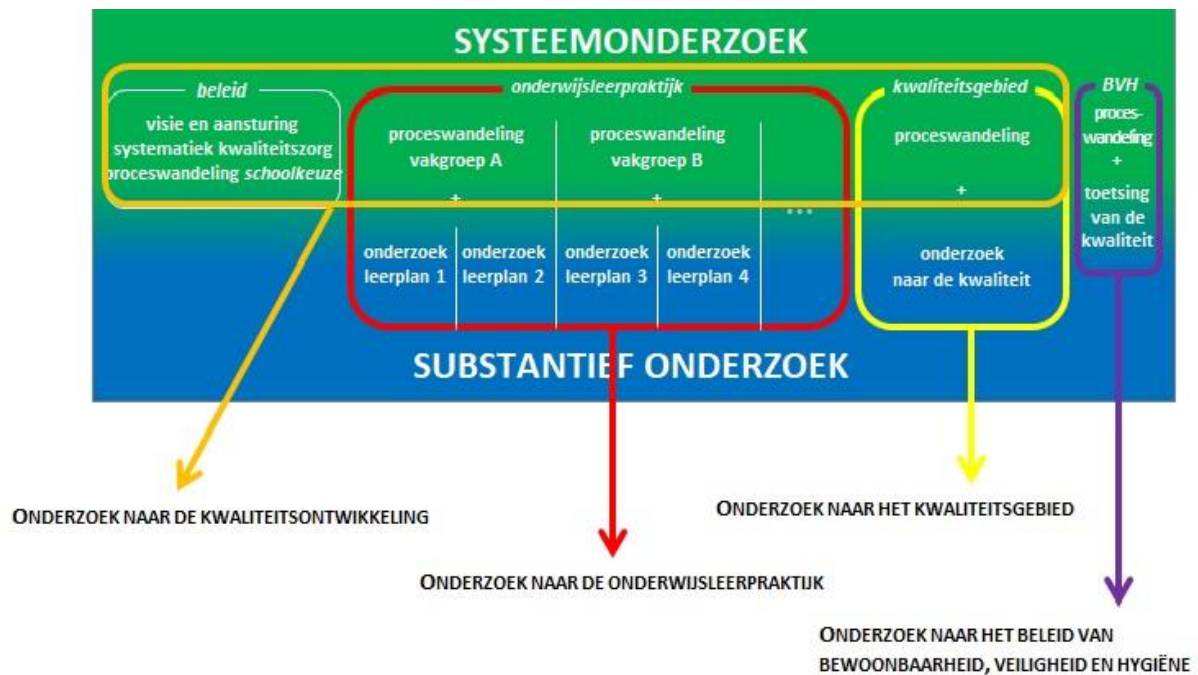
1. In welke mate ontwikkelt het centrum de eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt het centrum kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit [het OK](#) en respecteert het de regelgeving?



Om de twee onderzoeksvragen te beantwoorden, voert de onderwijsinspectie tijdens elke doorlichting vier onderzoeken uit:

1. het onderzoek naar de kwaliteitsontwikkeling
2. het onderzoek naar de onderwijsleerpraktijk
3. het onderzoek naar een kwaliteitsgebied
4. het onderzoek naar het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Deze onderzoeken richten zich zowel op het beleid van het centrum (het systeemonderzoek) als op de centrumwerking en de onderwijsleerpraktijk (het substantief onderzoek).



Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of het centrum tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen van het OK aan de hand van een relevante steekproef. De onderzoeken zijn steeds gebaseerd op een combinatie van onderzoeksmethoden en bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies).

Gesprekspartners

Het centrum kiest welke gesprekspartners zij aan de gesprekken laat deelnemen. Door het selecteren van optimale gesprekspartners draagt het centrum mee zorg voor het succes van de ontwikkelingsgerichte dialoog. De directeur bespreekt de geselecteerde gesprekspartners met de teamcoördinator bij het opmaken van de weekplanning. Indien blijkt dat het aantal gesprekspartners onredelijk laag of hoog is of dat een gesprekspartner geen actieve rol speelt binnen het centrum, gaat de teamcoördinator hierover in dialoog met het centrum. Het doorlichtingsteam kan het bestuur uitnodigen voor een tussentijds gesprek of voor het synthesesgesprek.

Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

Voor elk onderzoek situeert het doorlichtingsteam de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van het centrum aan de hand van [ontwikkelingsschalen](#). Door met ontwikkelingsschalen te werken, wil de onderwijsinspectie het centrumteam stimuleren om de eigen kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier ontwikkelingsniveaus.

Welke regelgeving onderzoekt de onderwijsinspectie?

Centra worden verwacht alle onderwijsregelgeving te respecteren. Het doorlichtingsteam bekijkt een selectie van de onderwijsregelgeving, afhankelijk van de doorlichtingsfocus. Inbreuken met betrekking tot de erkenningsvoorwaarden kunnen een impact hebben op het advies.

2 Deskanalyse

Na aankondiging van de doorlichting neemt de teamcoördinator contact op met het centrum met het oog op het bepalen van de doorlichtingsfocus, het opstellen van de weekplanning en het maken van praktische afspraken. Voorafgaand aan de doorlichting bekijkt het doorlichtingsteam de beschikbare informatie over het centrum (het vorige doorlichtingsverslag, de website van het centrum, het centrumportret met gegevens uit de databank van het departement onderwijs en de informatie aangeleverd door het centrum op basis van het document 'te bezorgen informatie'). Het doorlichtingsteam krijgt zo zicht op de context- en inputgegevens van het centrum.

3 Het onderzoek naar de kwaliteitsontwikkeling



3.1 Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?

Dit onderzoek richt zich op de kwaliteitsverwachtingen in de rubrieken 'kwaliteitsontwikkeling' en 'beleid' uit [het OK](#). Het doorlichtingsteam onderzoekt in elke doorlichting volgende aspecten:

- visie en strategisch beleid;
- organisatiebeleid;
- onderwijskundig beleid;
- systematische evaluatie van de kwaliteit;
- betrouwbare evaluatie van de kwaliteit;
- borgen en bijsturen.

3.2 Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?

Het onderzoek gebeurt aan de hand van:

- een gesprek over de kwaliteitsontwikkeling;
- proceswanderingen;
- documentenstudie;
- observaties;
- eventuele tussentijdse gesprekken;
- vaststellingen uit andere onderzoeken en uit gesprekken met cursisten;
- een reflectiegesprek.

Gesprek kwaliteitsontwikkeling

Het doorlichtingsteam wil met dit gesprek zicht krijgen op hoe het beleidsteam het organisatiebeleid, het onderwijskundig beleid en de systematiek van kwaliteitszorg vormgeeft binnen de visie en de context van het centrum. Het doorlichtingsteam gaat in het bijzonder in gesprek over de maatregelen en afspraken waarmee het beleidsteam de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk ontwikkelt, evalueert en borgt. Heeft het beleidsteam doelgerichte maatregelen en afspraken? Kennen de personeelsleden deze maatregelen en afspraken? Worden de maatregelen en afspraken gecommuniceerd, geëvalueerd en bijgestuurd? Het gesprek duurt ongeveer 120 minuten.

Het doorlichtingsteam vraagt dat het beleidsteam tijdens dit gesprek de kwaliteitsontwikkeling in het centrum illustreert aan de hand van een zelfgekozen thema. De bedoeling is dat het centrum een

thema kiest waarvan het de kwaliteit recent succesvol heeft ontwikkeld of bijgestuurd. Bij voorkeur betreft het een thema dat voldoende relevant is in het geheel van de centrumwerking. Hieronder staan enkele mogelijke onderwerpen ter inspiratie:

- diversiteit
- talenbeleid
- cursistenevaluatie
- feedback aan cursisten
- financieel en materieel beleid
- interne of externe audits
- kwaliteitszorg
- cursistenbegeleiding
- cursistenwelbevinden
- onderwijsorganisatie
- personeelsbeleid en professionalisering
- samenwerkingsverbanden
- centrumcultuur en -structuur
- centrum- en klasklimaat
- onderwijsaanbod
- ...

Het thema 'interne of externe audits' gaat over de visie, de aansturing, de systematische en betrouwbare evaluatie en het borgen en bijsturen van een ontwikkelingstraject naar aanleiding van de resultaten van interne of externe audits (collegiale visitatie, zelfevaluatie, doorlichting ...).

Het thema 'kwaliteitszorg' gaat over de visie, de aansturing, de systematische en betrouwbare evaluatie en het borgen en bijsturen van de instellingseigen systematiek voor kwaliteitszorg.

Proceswandelingen

Om zicht te krijgen op de kwaliteitsontwikkeling van het centrum, doet het doorlichtingsteam een aantal proceswandelingen. Bij een proceswandeling zoomt het doorlichtingsteam binnen een afgebakend thema in op de visie, het beleid en de systematiek van de kwaliteitszorg. De proceswandelingen maken deel uit van het gesprek kwaliteitsontwikkeling, de gesprekken onderwijsleerpraktijk, het gesprek bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en het gesprek over het kwaliteitsgebied.

Documentenstudie kwaliteitsontwikkeling

Aan de hand van documentenstudie en op basis van relevante informatie die het beleidsteam aanreikt, krijgt het doorlichtingsteam zicht op de visie en het strategisch beleid, het organisatiebeleid, het onderwijskundig beleid en de systematiek van kwaliteitszorg. Het centrum kiest zelf op welke wijze het zijn kwaliteit ontwikkelt, evalueert, borgt en bijstuurt en welk systeem het hiervoor hanteert. De onderwijsinspectie besteedt veel aandacht aan gesprek en aan het samen reflecteren. Het beleidsteam kan deze dialoog ondersteunen met centrumeigen functionele documenten.

Observaties kwaliteitsontwikkeling

Op basis van observaties krijgt het doorlichtingsteam zicht op de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk en van het kwaliteitsgebied om zo de relatie te leggen met de systematiek van kwaliteitszorg van

het centrum. Het doorlichtingsteam doet hiervoor lesbezoeken en woont activiteiten bij. Deze observaties kunnen plaatsvinden in alle lesgroepen, ongeacht de doorlichtingsfocus.

Eventuele tussentijdse gesprekken

Het doorlichtingsteam wil met deze gesprekken het beeld op de systematiek van kwaliteitszorg, het onderwijskundig beleid en het organisatiebeleid verfijnen door in gesprek te gaan met het beleidsteam. Het beleidsteam verduidelijkt de eigen aanpak en standpunten op het vlak van kwaliteitsontwikkeling.

Reflectiegesprek kwaliteitsontwikkeling

Het doorlichtingsteam wil met dit reflectiegesprek de vaststellingen uit het onderzoek naar de kwaliteitsontwikkeling terugkoppelen en afoetsen en er samen met het beleidsteam over reflecteren. Hierbij neemt het beleidsteam een actieve rol op en deelt het zijn inzichten en overwegingen met het doorlichtingsteam. Zowel sterktes als ontwikkelkansen komen aan bod. Samen met het beleidsteam legt het doorlichtingsteam de relatie tussen de geobserveerde kwaliteit en de systematiek van kwaliteitszorg van het centrum. Eventueel worden samen ook mogelijke toekomstgerichte doelen en acties besproken. Op het einde van het reflectiegesprek is het voor het beleidsteam duidelijk in welke mate de kwaliteitsontwikkeling tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK en is het voor het beleidsteam duidelijk wat de voorlopige inschaling voor het onderzoek kwaliteitsontwikkeling is. Het gesprek duurt ongeveer 90 minuten.

3.3 Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?

Vooraf het doorlichtingsteam en het beleidsteam zijn de gesprekspartners in dit onderzoek. Het centrum bepaalt zelf of het andere leden van het centrumteam laat deelnemen aan deze gesprekken. De teamcoördinator leidt het start- en reflectiegesprek met het beleidsteam van het centrum.

3.4 Veelgestelde vragen en antwoorden

Wat bedoelt de onderwijsinspectie met ‘de kwaliteitszorg van een centrum’?

Kwaliteitszorg is een cyclisch proces waarbij de kwaliteit systematisch en betrouwbaar wordt geëvalueerd en waarbij op basis van die evaluaties de kwaliteit wordt verankerd of bijgestuurd. De onderwijsinspectie gaat na of het centrum de kwaliteitsbewaking volgens een eigen systematiek aanpakt. Hoe het centrum dit aanpakt, behoort tot de vrijheid van het centrum.

Wat bedoelt de onderwijsinspectie met ‘de kwaliteitsontwikkeling van een centrum’?

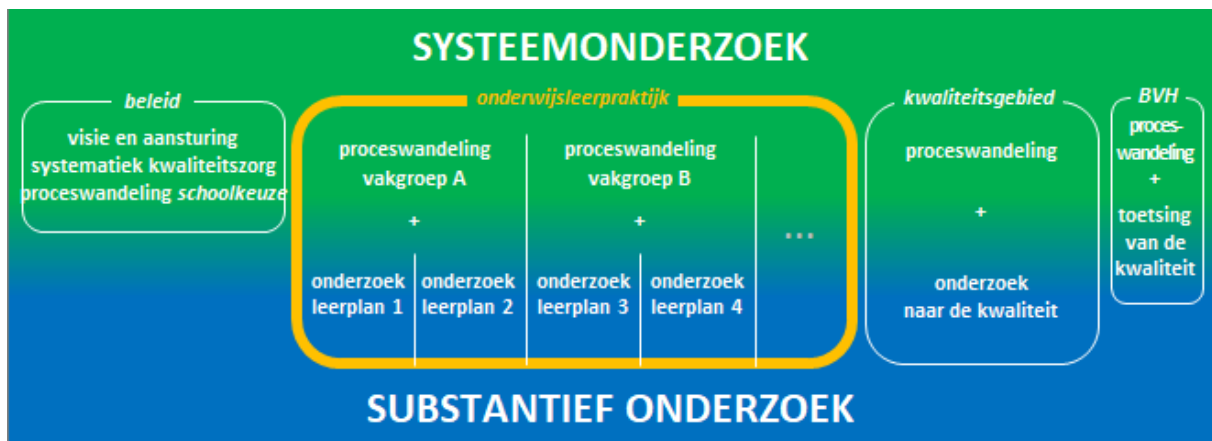
Kwaliteitsontwikkeling is het geheel van de visie, het beleid (met in het bijzonder het onderwijskundig beleid) en de kwaliteitszorg.

Zijn er richtvragen of richtlijnen voor het gesprek over de kwaliteitsontwikkeling?

Er zijn geen richtvragen voor dit gesprek, noch voor andere gesprekken tijdens de doorlichtingen. Op die manier streeft de onderwijsinspectie een ontwikkelingsgerichte dialoog na die maximaal vanuit de centrumspecifieke situatie en de inbreng van het centrumteam vertrekt.

Voor meer antwoorden op veelgestelde vragen, raadpleeg de [FAQ](#) op onze website.

4 Het onderzoek naar de onderwijsleerpraktijk



4.1 Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?

Dit onderzoek richt zich op de onderwijsleerpraktijk en op de kwaliteitsverwachtingen uit [het OK](#) die daar een rechtstreekse impact op hebben (zie de rubrieken 'ontwikkeling van de lerenden' en 'resultaten en effecten'). Het doorlichtingsteam onderzoekt in elke doorlichting voor de leergebieden, opleidingen en modules in de doorlichtingsfocus volgende aspecten:

- afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader;
- leer- en ontwikkelingsgericht aanbod;
- leer- en leefklimaat;
- materiële leeromgeving;
- feedback;
- cursistenevaluatie;
- leereffecten.

4.2 Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?

Het onderzoek gebeurt aan de hand van:

- een startgesprek met (een afvaardiging van) de vakgroep over de onderwijsleerpraktijk;
- documentenstudie;
- observaties;
- eventuele tussentijdse gesprekken
- informatie uit gesprekken met cursisten;
- een reflectiegesprek met (een afvaardiging van) de vakgroep over de onderwijsleerpraktijk;
- eventueel een bijkomend gesprek om het beleidsteam te briefen over de onderwijsleerpraktijk.

Startgesprek onderwijsleerpraktijk

Het doorlichtingsteam wil met dit gesprek kennismaken met de vakgroep en zicht krijgen op hoe de vakgroep de onderwijsleerpraktijk voor de leergebieden, opleidingen en modules in de doorlichtingsfocus vormgeeft binnen de visie en de context van het centrum. De leraren lichten hun aanpak toe voor de verschillende aspecten van de onderwijsleerpraktijk. Het doorlichtingsteam gaat ook in gesprek over de eventuele maatregelen en afspraken waarmee de vakgroep de kwaliteit van haar onderwijsleerpraktijk evalueert en borgt. Het doorlichtingsteam gaat na of het centrum de eigen sys-

tematiek van kwaliteitszorg toepast op de onderwijsleerpraktijk. Het gesprek duurt ongeveer 90 minuten.

Documentenstudie onderwijsleerpraktijk

Aan de hand van documentenstudie krijgt het doorlichtingsteam zicht op de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk voor de leergebieden, opleidingen en modules in de doorlichtingsfocus. Hiervoor dient de vakgroep cursistgebonden documenten voor de leergebieden, opleidingen en modules in de doorlichtingsfocus en verslagen van de vakgroepwerking te bezorgen (zie 'te bezorgen informatie').

Observaties onderwijsleerpraktijk

Op basis van observaties krijgt het doorlichtingsteam zicht op de kwaliteit van de verschillende aspecten van de onderwijsleerpraktijk. Het doorlichtingsteam doet hiervoor lesbezoeken en woont activiteiten bij. Deze observaties kunnen plaatsvinden tijdens de volledige doorlichtingsweek en in alle lesgroepen, ongeacht de doorlichtingsfocus.

Eventuele tussentijdse gesprekken

Het doorlichtingsteam wil met deze gesprekken het beeld op de verschillende aspecten van de onderwijsleerpraktijk verfijnen. De leraren verduidelijken de eigen onderwijsleerpraktijk, eventueel aan de hand van centrumeigen of cursistgebonden documenten (zoals vakverslagen, lesonderwerpen, taken, evaluaties ...).

Reflectiegesprek onderwijsleerpraktijk

Het doorlichtingsteam wil met dit reflectiegesprek de vaststellingen uit het onderzoek naar de onderwijsleerpraktijk terugkoppelen en aftoetsen en er samen met de leraren (en eventueel het beleidsteam) over reflecteren. Hierbij nemen de leraren een actieve rol op en delen ze hun inzichten en overwegingen met het doorlichtingsteam. Zowel sterktes als ontwikkelkansen komen aan bod. Samen met de leraren legt het doorlichtingsteam de relatie tussen de geobserveerde kwaliteit en de systematiek van kwaliteitszorg van het centrum. Eventueel worden samen ook mogelijke toekomstgerichte doelen en acties besproken. Op het einde van het reflectiegesprek is het voor het team duidelijk in welke mate de onderwijsleerpraktijk tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK en is het voor het team duidelijk wat de voorlopige inschaling voor het onderzoek onderwijsleerpraktijk is. Het gesprek duurt ongeveer 90 minuten.

Eventueel bijkomende briefing onderwijsleerpraktijk

Het doorlichtingsteam wil met dit eventueel bijkomend gesprek de vaststellingen over de onderwijsleerpraktijk terug te koppelen aan het beleidsteam indien het niet aanwezig is op het betrokken reflectiegesprek. De inspecteur koppelt de vaststellingen terug en reflecteert samen met het beleidsteam kort over de vaststellingen. Het beleidsteam deelt kort zijn overwegingen en inzichten. Samen met het beleidsteam legt de inspecteur de relatie tussen de geobserveerde kwaliteit en de eventuele maatregelen en afspraken. Ze bespreken hierbij sterktes en ontwikkelkansen. Eventueel worden samen ook mogelijke toekomstgerichte doelen en acties besproken. Op het einde van dit gesprek is het voor het beleidsteam duidelijk in welke mate de onderwijsleerpraktijk tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen in het OK en welke voorlopige conclusies het doorlichtingsteam daaraan koppelt. Het gesprek duurt ongeveer 30 minuten.

4.3 Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?

De inspecteur voert het startgesprek onderwijsleerpraktijk en het reflectiegesprek samen met (een afvaardiging van) de vakgroep in de doorlichtingsfocus. Bij voorkeur zijn een viertal leraren, onder wie de vakverantwoordelijke (vakhoofd, vakgroepverantwoordelijke, TAC ...), aanwezig tijdens het startgesprek. Voor het reflectiegesprek nodigt het doorlichtingsteam graag (een afvaardiging van) de leraren die een leergebied, opleiding of module in de doorlichtingsfocus geven, de vakverantwoordelijke, andere leden van de vakgroep en eventueel een lid van het beleidsteam uit.

4.4 Veelgestelde vragen en antwoorden

Wat bedoelt de onderwijsinspectie met het onderzoek onderwijsleerpraktijk?

Dit onderzoek richt zich zowel op de leerplandoelen die het bereiken van de eindtermen, de specifieke eindtermen, de basiscompetenties of de erkende beroepskwalificatie beogen, als op de andere kwaliteitsverwachtingen uit het OK die daar een rechtstreekse impact op hebben.

Wat zijn de criteria om een leergebied, opleiding of modules in de doorlichtingsfocus te zetten?

Voor het volwassenenonderwijs wordt de doorlichtingsfocus mee bepaald door het onderwijsaanbod van het centrum en de samenstelling van het doorlichtingsteam. Op basis van de doorlichtingsgeschiedenis van het centrum en het centrumportret verfijnt het doorlichtingsteam de doorlichtingsfocus. Tot slot wordt de doorlichtingsfocus bij het centrum afgetoetst.

Hoeveel leergebieden, opleidingen, modules of lesplaatsen staan er in de doorlichtingsfocus?

Het aantal leergebieden, opleidingen, modules of lesplaatsen in de doorlichtingsfocus hangt af van de grootte van het centrum en van de breedte van het aanbod.

Wanneer wordt de doorlichtingsfocus meegedeeld aan het centrum?

Dit gebeurt tijdens een telefonisch contact met de teamcoördinator, ten laatste één week voor de start van de doorlichting.

Bij observaties in de klas: moeten leraren hun les aanpassen?

Neen, de onderwijsinspectie leert het centrum graag kennen in zijn normale, dagelijkse werking. Het lesonderwerp zoals dat in de normale planning voorkomt, kan dus blijven. De onderwijsinspectie vraagt wel om het aantal evaluaties tijdens de doorlichtingsweek te beperken.

Komen de onderwijsinspecteurs in elke klas observeren?

Het doorlichtingsteam observeert in de eerste plaats de leergebieden, opleidingen en modules die in de doorlichtingsfocus staan. Het doorlichtingsteam kan echter bijkomende observaties uitvoeren, ook tijdens lessen die niet tot de doorlichtingsfocus behoren.

Voor meer antwoorden op veelgestelde vragen, raadpleeg de [FAQ](#) op onze website.

5 Het onderzoek van een kwaliteitsgebied

Een kwaliteitsgebied is een samenhangend geheel van één of meerdere kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Er zijn vier kwaliteitsgebieden: ‘cursistenbegeleiding’, ‘rapportering en oriëntering’, ‘omgaan met diversiteit’ en ‘personeelsbeleid en professionalisering’. De kwaliteitsgebieden worden steeds centrumbreed onderzocht.



5.1 Het onderzoek naar de cursistenbegeleiding

5.1.1 Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?

Dit onderzoek richt zich op de kwaliteitsverwachtingen in de rubriek ‘de school begeleidt de lerenden’ uit [het OK](#). Het doorlichtingsteam onderzoekt volgende aspecten:

- de beginsituatieanalyse;
- de trajectbegeleiding;
- de leerbegeleiding;
- het sociaal-emotioneel welbevinden;
- de samenwerking met cursisten.

5.1.2 Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?

Het onderzoek gebeurt aan de hand van:

- een gesprek over de cursistenbegeleiding;
- documentenstudie;
- observaties;
- vaststellingen uit andere onderzoeken en uit gesprekken met cursisten;
- een reflectiegesprek over de cursistenbegeleiding.

Gesprek cursistenbegeleiding

Het doorlichtingsteam wil met dit gesprek zicht krijgen op hoe de cursistenbegeleiders en de leraren de cursistenbegeleiding vormgeven binnen de visie en de context van het centrum. De cursistenbegeleiders en leraren lichten hun aanpak toe voor de verschillende aspecten van de cursistenbegeleiding. Het doorlichtingsteam gaat ook in gesprek over de eventuele maatregelen en afspraken waarmee de cursistenbegeleiders en de leraren de kwaliteit van de cursistenbegeleiding evalueren en

borgen. Het doorlichtingsteam gaat na of het centrum de eigen systematiek van kwaliteitszorg toepast op de cursistenbegeleiding.

Het doorlichtingsteam vraagt de cursistenbegeleiders en de leraren om hun aanpak te illustreren aan de hand van drie casussen. Zij kunnen deze dialoog ondersteunen met gegevens uit het cursistvolgsysteem.

De casussen bestaan uit:

- indien aanbod AAV en/of NT2, dan 1 casus uit elk van deze opleidingen aangevuld met 1 of 2 andere casus(sen) uit andere opleidingen;
- indien geen aanbod AAV noch NT2, dan 3 casussen verspreid over de opleidingen.

Het inspectieteam brengt eventueel ook zelf bijkomende casussen aan, geselecteerd uit eerdere observaties, gesprekken, documentenstudie of cursistvolgsysteem. Het gesprek duurt ongeveer 90 minuten.

Documentenstudie cursistenbegeleiding

Aan de hand van documentenstudie krijgt het doorlichtingsteam zicht op de kwaliteit van de cursistenbegeleiding op basis van relevante informatie en centrumeigen functionele documenten die de cursistenbegeleiders en de leraren aanreiken.

Observaties cursistenbegeleiding

Op basis van observaties krijgt het doorlichtingsteam zicht op de kwaliteit van de verschillende aspecten van de cursistenbegeleiding. Het doorlichtingsteam doet hiervoor lesbezoeken en woont activiteiten bij. Deze observaties kunnen plaatsvinden tijdens de volledige doorlichtingsweek en in alle lesgroepen, ongeacht de doorlichtingsfocus.

Reflectiegesprek cursistenbegeleiding

Het doorlichtingsteam wil met dit reflectiegesprek de vaststellingen uit het onderzoek naar de cursistenbegeleiding terugkoppelen en afoetsen en er samen met het centrumteam over reflecteren. Hierbij neemt het centrumteam een actieve rol op en deelt het zijn inzichten en overwegingen met het doorlichtingsteam. Zowel sterktes als ontwikkelkansen komen aan bod. Samen met de gesprekspartners legt het doorlichtingsteam de relatie tussen de geobserveerde kwaliteit en de systematiek van kwaliteitszorg van het centrum. Eventueel worden samen ook mogelijke toekomstgerichte doelen en acties besproken. Op het einde van het reflectiegesprek is het voor de cursistenbegeleiders en de leraren duidelijk in welke mate de cursistenbegeleiding in het centrum tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK en is het voor hen duidelijk wat de voorlopige inschaling voor het onderzoek cursistenbegeleiding is. Het gesprek duurt ongeveer 60 minuten.

5.1.3 Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?

De inspecteur voert het gesprek cursistenbegeleiding en het reflectiegesprek met de cursistenbegeleiders en enkele leraren van het centrum. De leraren zijn bij voorkeur representatief voor de verschillende opleidingen.

5.1.4 Veelgestelde vragen en antwoorden

Wat zijn de criteria om cursistenbegeleiding in de doorlichtingsfocus te plaatsen?

De onderwijsinspectie selecteert welk kwaliteitsgebied wordt onderzocht. Dit gebeurt op basis van het centrumportret, de context- en inputgegevens, de doorlichtingsgeschiedenis van het centrum en de organisatiedoelen van de onderwijsinspectie.

Heeft de onderwijsinspectie recht op inzage in een cursistendossier tijdens een doorlichting in een centrum? Wat met de privacywetgeving?

Ja, de onderwijsinspectie heeft recht op inzage in een cursistendossier tijdens een doorlichting aangezien de onderwijsinspecteurs de cursistendossiers enkel raadplegen. Ze slaan de cursistendossiers niet elektronisch op en ze verwerken geen persoonsgegevens. Met verwerking van persoonsgegevens wordt elke bewerking m.b.t. de persoonsgegevens bedoeld, zoals verzamelen, bewaren, bijwerken, wijzigen, verspreiden ...

Dient de onderwijsinspectie voor het raadplegen van cursistendossiers een machtiging te vragen aan de Vlaamse toezichtcommissie?

Neen, een machtiging is volgens de regelgeving over de bescherming van de natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens enkel vereist voor de elektronische mededeling van persoonsgegevens en voor zover dit op systematische en georganiseerde wijze gebeurt. De onderwijsinspecteurs raadplegen enkel de cursistendossiers, ze slaan ze niet op of ze verwerken ze niet.

Kan een centrum inzage in een cursistendossier weigeren aan de onderwijsinspectie?

Neen. Elk centrum moet kwaliteitsonderwijs verstrekken. Dat houdt in dat een centrum minimaal de onderwijsreglementering respecteert. Het centrum moet tevens tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen opgenomen in het referentiekader voor Onderwijskwaliteit (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, art.4).

De onderwijsinspectie gaat tijdens een doorlichting na of een centrum kwaliteitsonderwijs verstrekt. Voor alle onderzoeken combineert de onderwijsinspectie onderzoeksmethoden en bronnen om de validiteit te vergroten. Dit wil zeggen dat de onderwijsinspectie ernaar streeft de bevindingen te baseren op de combinatie van drie of meer onderzoeksmethoden, zoals het centrumportret, gesprekken, observaties, documentenstudie en gevalstudies. Het raadplegen van cursistendossiers is nodig om op een betrouwbare wijze te onderzoeken of centra effectief en op een kwaliteitsvolle manier doen wat ze moeten doen.

De controle door de onderwijsinspectie mogelijk maken is een erkenningsvoorwaarde. Daarnaast bepaalt het kwaliteitsdecreet (art.33) dat de onderwijsinspectie de nodige gegevens mag opvragen. Er is dus een wettelijke bepaling die het centrum de verplichting oplegt om inspecteurs inzage te geven in cursistendossiers.

Voor meer antwoorden op veelgestelde vragen, raadpleeg de [FAQ](#) op onze website.

5.2 Het onderzoek naar de rapportering en oriëntering

5.2.1 Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?

Dit onderzoek richt zich op de kwaliteitsverwachtingen in de rubriek 'de school volgt de ontwikkeling van de lerenden op' uit [het OK](#). Het doorlichtingsteam onderzoekt volgende aspecten:

- rapportering;
- studiebekrachtiging;
- oriëntering.

We zetten dit kwaliteitsgebied alleen in de doorlichtingsfocus in een CBE of een CVO dat TKO (AAV en/of Algemene Vorming), NT2 of diplomagerichte trajecten aanbiedt. Het kwaliteitsgebied wordt steeds centrumbreed onderzocht.

5.2.2 Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?

Het onderzoek gebeurt aan de hand van:

- een gesprek over de rapportering en oriëntering;
- documentenstudie
- vaststellingen uit andere onderzoeken en uit gesprekken met cursisten;
- een reflectiegesprek over de rapportering en oriëntering.

Gesprek rapportering en oriëntering

Het doorlichtingsteam wil met dit gesprek zicht krijgen op hoe het centrumteam de rapportering en de oriëntering vormgeeft binnen de visie en de context van het centrum. Het centrumteam licht zijn aanpak toe voor de verschillende aspecten van de rapportering, studiebekrachtiging en oriëntering aan de hand van enkele casussen gekozen door het doorlichtingsteam. Het doorlichtingsteam gaat ook in gesprek over de eventuele maatregelen en afspraken waarmee het centrumteam de kwaliteit van de rapportering en de oriëntering evalueert en borgt. Het doorlichtingsteam gaat na of het centrum de eigen systematiek van kwaliteitszorg toepast op de rapportering, de studiebekrachtiging en de oriëntering. Het gesprek duurt ongeveer 90 minuten.

Documentenstudie rapportering en oriëntering

Aan de hand van documentenstudie krijgt het doorlichtingsteam zicht op de kwaliteit van de rapportering, de studiebekrachtiging en de oriëntering op basis van relevante informatie en centrumeigen functionele documenten die het centrumteam aanreikt.

Reflectiegesprek rapportering en oriëntering

Het doorlichtingsteam wil met dit reflectiegesprek de vaststellingen uit het onderzoek naar de rapportering en de oriëntering terugkoppelen en aftoetsen en er samen met het centrumteam over reflecteren. Hierbij neemt het centrumteam een actieve rol op en deelt het zijn inzichten en overwegingen met het doorlichtingsteam. Zowel sterktes als ontwikkelkansen komen aan bod. Samen met de gesprekspartners legt het doorlichtingsteam de relatie tussen de geobserveerde kwaliteit en de systematiek van kwaliteitszorg van het centrum. Eventueel worden samen ook mogelijke toekomstgerichte doelen en acties besproken. Op het einde van het reflectiegesprek is het voor het centrumteam duidelijk in welke mate de rapportering en de oriëntering in het centrum tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK en is het voor het centrumteam duidelijk wat de voorlopige

inschaling voor het onderzoek rapportering en oriëntering is. Het gesprek duurt ongeveer 60 minuten.

5.2.3 Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?

De inspecteur voert de gesprekken over de rapportering en de oriëntering met enkele leden van het centrumteam. Het centrum bepaalt zelf wie het laat deelnemen aan deze gesprekken.

5.2.4 Veelgestelde vragen en antwoorden

Wat zijn de criteria om rapportering en oriëntering in de doorlichtingsfocus te plaatsen?

De onderwijsinspectie selecteert welk kwaliteitsgebied wordt onderzocht. Dit gebeurt op basis van het centrumportret, de context- en inputgegevens, de doorlichtingsgeschiedenis van het centrum en de organisatiedoelen van de onderwijsinspectie.

Voor meer antwoorden op veelgestelde vragen, raadpleeg de [FAQ](#) op onze website.

5.3 Het onderzoek naar het omgaan met diversiteit

5.3.1 Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?

Dit onderzoek richt zich op de kwaliteitsverwachting 'het schoolteam en de lerenden gaan positief om met diversiteit' uit [het OK](#). Het doorlichtingsteam onderzoekt volgende aspecten:

- diversiteitscultuur;
- taalgericht onderwijs.

5.3.2 Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?

Het onderzoek gebeurt aan de hand van:

- een gesprek over omgaan met diversiteit;
- documentenstudie;
- observaties;
- vaststellingen uit andere onderzoeken en uit gesprekken met cursisten;
- een reflectiegesprek over omgaan met diversiteit.

Gesprek omgaan met diversiteit

Het doorlichtingsteam wil met dit gesprek zicht krijgen op hoe het centrumteam het omgaan met diversiteit vormgeeft binnen de visie en de context van het centrum. Het centrumteam licht zijn aanpak toe voor de verschillende aspecten van diversiteitscultuur en taalgericht onderwijs. Het doorlichtingsteam gaat ook in gesprek over de eventuele maatregelen en afspraken waarmee het centrumteam de kwaliteit van omgaan met diversiteit evalueert en borgt. Het doorlichtingsteam gaat na of het centrum de eigen systematiek van kwaliteitszorg toepast op omgaan met diversiteit. Het gesprek duurt ongeveer 90 minuten. Dit gesprek kan eventueel ook opgesplitst worden in twee kortere gesprekken met verschillende deelnemers.

Documentenstudie omgaan met diversiteit

Aan de hand van documentenstudie krijgt het doorlichtingsteam zicht op de kwaliteit van het omgaan met diversiteit op basis van relevante informatie en centrameigen functionele documenten die het centrumteam aanreikt.

Observaties omgaan met diversiteit

Op basis van observaties krijgt het doorlichtingsteam zicht op de kwaliteit van de verschillende aspecten van het omgaan met diversiteit. Het doorlichtingsteam doet hiervoor lesbezoeken en woont activiteiten bij. Deze observaties kunnen plaatsvinden tijdens de volledige doorlichtingsweek en in alle lesgroepen, ongeacht de doorlichtingsfocus.

Reflectiegesprek omgaan met diversiteit

Het doorlichtingsteam wil met dit reflectiegesprek de vaststellingen uit het onderzoek naar het omgaan met diversiteit terugkoppelen en aftoetsen en er samen met het centrumteam over reflecteren. Hierbij neemt het centrumteam een actieve rol op en deelt het zijn inzichten en overwegingen met het doorlichtingsteam. Zowel sterktes als ontwikkelkansen komen aan bod. Samen met de gesprekspartners legt het doorlichtingsteam de relatie tussen de geobserveerde kwaliteit en de systematiek van kwaliteitszorg van het centrum. Eventueel worden samen ook mogelijke toekomstgerichte doelen en acties besproken. Op het einde van het reflectiegesprek is het voor het centrumteam duidelijk in welke mate het omgaan met diversiteit in het centrum tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK en is het voor het centrumteam duidelijk wat de voorlopige inschaling voor het onderzoek omgaan met diversiteit is. Het gesprek duurt ongeveer 60 minuten.

5.3.3 Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?

De inspecteur voert de gesprekken over diversiteitscultuur en taalgericht onderwijs met enkele leden van het centrumteam. Het centrum bepaalt zelf wie het laat deelnemen aan deze gesprekken.

5.3.4 Veelgestelde vragen en antwoorden

Wat zijn de criteria om omgaan met diversiteit in de doorlichtingsfocus te plaatsen?

De onderwijsinspectie selecteert welk kwaliteitsgebied wordt onderzocht. Dit gebeurt op basis van het centrumportret, de context- en inputgegevens, de doorlichtingsgeschiedenis van het centrum en de organisatiedoelen van de onderwijsinspectie.

Voor meer antwoorden op veelgestelde vragen, raadpleeg de [FAQ](#) op onze website.

5.4 Het onderzoek naar het personeelsbeleid en de professionalisering

5.4.1 Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?

Dit onderzoek richt zich op de kwaliteitsverwachtingen in de deelrubriek 'de school ontwikkelt en voert een personeels- en professionaliseringsbeleid' uit [het OK](#). Het doorlichtingsteam onderzoekt volgende aspecten:

- selectie en aanwerving;
- coaching en beoordeling;
- professionalisering;
- aanvangsbegeleiding.

5.4.2 Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?

Het onderzoek gebeurt aan de hand van:

- een gesprek over het personeelsbeleid en de professionalisering;
- documentenstudie;
- observaties;
- vaststellingen uit andere onderzoeken en uit gesprekken met cursisten;
- een reflectiegesprek over het personeelsbeleid en de professionalisering.

Gesprek personeelsbeleid en professionalisering

Het doorlichtingsteam wil met dit gesprek zicht krijgen op hoe het centrumteam het personeelsbeleid, de professionalisering en de aanvangsbegeleiding vormgeeft binnen de visie en de context van het centrum. Het centrumteam licht zijn aanpak toe voor de verschillende aspecten van het personeelsbeleid, de professionalisering en de aanvangsbegeleiding. Het doorlichtingsteam gaat ook in gesprek over de eventuele maatregelen en afspraken waarmee het centrumteam de kwaliteit van het personeelsbeleid, de professionalisering en de aanvangsbegeleiding evalueert en borgt. Het doorlichtingsteam gaat na of het centrum de eigen systematiek van kwaliteitszorg toepast op het personeelsbeleid, de professionalisering en de aanvangsbegeleiding. Het gesprek duurt ongeveer 90 minuten. Dit gesprek kan eventueel ook opgesplitst worden in twee kortere gesprekken met andere deelnemers.

Documentenstudie personeelsbeleid en professionalisering

Aan de hand van documentenstudie krijgt het doorlichtingsteam zicht op de kwaliteit van het personeelsbeleid, de professionalisering en de aanvangsbegeleiding op basis van het nascholingsplan en op basis van relevante informatie en centrumeigen functionele documenten die het centrumteam aanreikt.

Observaties personeelsbeleid en professionalisering

Op basis van observaties krijgt het doorlichtingsteam zicht op de kwaliteit van de verschillende aspecten van het personeelsbeleid, de professionalisering en de aanvangsbegeleiding. Het doorlichtingsteam doet hiervoor lesbezoeken en woont activiteiten bij. Deze observaties kunnen plaatsvinden tijdens de volledige doorlichtingsweek en in alle lesgroepen, ongeacht de doorlichtingsfocus.

Reflectiegesprek personeelsbeleid en professionalisering

Het doorlichtingsteam wil met dit reflectiegesprek de vaststellingen uit het onderzoek naar het personeelsbeleid en de professionalisering terugkoppelen en afdruipen en er samen met het centrumteam over reflecteren. Hierbij neemt het centrumteam een actieve rol op en deelt het zijn inzichten en overwegingen met het doorlichtingsteam. Zowel sterktes als ontwikkelkansen komen aan bod. Samen met de gesprekspartners legt het doorlichtingsteam de relatie tussen de geobserveerde kwaliteit en de systematiek van kwaliteitszorg van het centrum. Eventueel worden samen ook mogelijke toekomstgerichte doelen en acties besproken. Op het einde van het reflectiegesprek is het voor het centrumteam duidelijk in welke mate het personeelsbeleid, de professionalisering en de aanvangsbegeleiding in het centrum tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK en is het voor het centrumteam duidelijk wat de voorlopige inschaling voor het onderzoek personeelsbeleid en professionalisering is. Het gesprek duurt ongeveer 60 minuten.

5.4.3 Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?

De inspecteur voert de gesprekken over het personeelsbeleid, de professionalisering en de aanvangsbegeleiding met enkele leden van het beleidsteam en van het centrumteam. Het centrum bepaalt zelf wie het laat deelnemen aan deze gesprekken.

5.4.4 Veelgestelde vragen en antwoorden

Wat zijn de criteria om personeelsbeleid en professionalisering in de doorlichtingsfocus te plaatsen?

De onderwijsinspectie selecteert welk kwaliteitsgebied wordt onderzocht. Dit gebeurt op basis van het centrumportret, de context- en inputgegevens, de doorlichtingsgeschiedenis van het centrum en de organisatiedoelen van de onderwijsinspectie.

Voor meer antwoorden op veelgestelde vragen, raadpleeg de [FAQ](#) op onze website.

6 Het onderzoek van het beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne



6.1 Wat onderzoekt het doorlichtingsteam? Wat wordt er van elk centrum verwacht?

Dit onderzoek richt zich op de kwaliteitsverwachting in de rubriek 'beleid' uit [het OK](#) en op de risicobeheersing in verband met de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH). Het doorlichtingsteam onderzoekt in elke doorlichting volgende aspecten:

- planning en uitvoering van de risicobeheersing;
- ondersteuning van de preventiemaatregelen;
- systematische en betrouwbare evaluatie van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne;
- borgen en bijsturen van de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Het onderzoek verloopt telkens aan de hand van drie (of uitzonderlijk vier) processen die verband hebben met de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het centrum kiest zelf één proces uit onderstaande lijst, de onderwijsinspectie kiest de twee andere processen. Op basis van vaststellingen tijdens de doorlichtingsweek kan het doorlichtingsteam besluiten nog een vierde proces te onderzoeken.

- Proces [elektriciteit](#)
- Proces [gebouwen en onderhoud](#)
- Proces [noodplanning](#)
- Proces [ongevallen en hulpverlening](#)
- Proces [onthaal, aankoop en controle arbeidsmiddelen](#)
- Proces [producten met gevaarlijke eigenschappen](#)
- Proces [valgevaar en toegankelijkheid](#)
- Proces [verwarming](#)
- Proces [voedselveiligheid](#)

6.2 Hoe voert het doorlichtingsteam dit onderzoek uit?

Het onderzoek gebeurt aan de hand van:

- een oriënterend gesprek BVH (enkel indien noodzakelijk, bijv. bij complexe structuren);
- een gesprek over het beleid op het vlak van BVH;
- documentenstudie;

- observaties;
- vaststellingen uit andere onderzoeken en uit gesprekken met cursisten;
- een reflectiegesprek over het beleid op het vlak van BVH.

Oriënterend gesprek

Het doorlichtingsteam vraagt in dit gesprek dat het beleidsteam of de interne preventiedienst de structuur van het beleid op het vlak van BVH voor de verschillende vestigingsplaatsen toelicht en aangeeft welke vestigingsplaatsen wel of niet in eigen beheer zijn. Hierbij vraagt het doorlichtingsteam ook hoe en waar de relevante documenten te vinden zijn. Het gesprek duurt ongeveer 20 minuten.

Gesprek BVH

Het doorlichtingsteam wil met dit gesprek zicht krijgen op hoe het beleidsteam en de interne dienst voor preventie de risicobeheersing en de systematiek van de kwaliteitsbewaking vormgeven voor de geselecteerde processen BVH. Het doorlichtingsteam gaat in het bijzonder in gesprek over de maatregelen en afspraken die deze kwaliteitsbewaking ondersteunen. Het beleidsteam en de interne dienst voor preventie lichten hun aanpak op het vlak van BVH toe aan de hand van ondersteunende documenten zoals het globaal preventieplan, het jaaractieplan en de verslagen van de interne en externe dienst voor preventie en van het comité voor preventie en bescherming op het werk. Het gesprek duurt ongeveer 90 minuten.

Documentenstudie BVH

Aan de hand van documentenstudie krijgt het doorlichtingsteam zicht op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne voor de geselecteerde processen op basis van relevante informatie die het centrum aanreikt.

Observaties BVH

Op basis van observaties krijgt het doorlichtingsteam zicht op de kwaliteit van de geselecteerde processen. Het doorlichtingsteam doet hiervoor een beperkte toetsing van de kwaliteit. Deze observaties kunnen plaatsvinden in alle lesgroepen, lokalen en gebouwen ongeacht de doorlichtingsfocus.

Reflectiegesprek BVH

Het doorlichtingsteam wil met dit reflectiegesprek de vaststellingen uit het onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne terugkoppelen en aftoetsen en er samen met het beleidsteam en de interne dienst voor preventie over reflecteren. Hierbij nemen zij een actieve rol op en delen hun inzichten en overwegingen met de inspecteur. Zowel sterktes als ontwikkelkansen komen aan bod. Samen met het beleidsteam en de interne dienst voor preventie legt de inspecteur de relatie tussen de geobserveerde kwaliteit en de systematiek van kwaliteitszorg van het centrum. Eventueel worden samen ook mogelijke toekomstgerichte doelen en acties besproken. Op het einde van het reflectiegesprek is het voor het beleidsteam en de interne dienst voor preventie duidelijk in welke mate het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK en wat de voorlopige beoordeling van de BVH-schalen is. Het gesprek duurt ongeveer 30 minuten.

6.3 Wie zijn de gesprekspartners in dit onderzoek?

De inspecteur voert het gesprek over BVH en het reflectiegesprek samen met (een lid van) het beleidsteam en de interne dienst voor preventie. Het centrum bepaalt zelf of het andere leden van het centrumteam laat deelnemen aan deze gesprekken.

6.4 Veelgestelde vragen en antwoorden

Moet het centrum alle documenten voor het onderzoek BVH klaarleggen?

Nee, u moet enkel het globaal preventieplan, het jaaractieplan, de verslagen van de rondgang van de interne en externe preventiedienst, de verslagen van het comité voor preventie en bescherming op het werk (CPBW) en de documenten met betrekking tot de geselecteerde processen klaarleggen.

Voor meer antwoorden op veelgestelde vragen, raadpleeg de [FAQ](#) op onze website.

7 Gesprek met cursisten

Tijdens elke doorlichting gaan de inspecteurs in gesprek met een groep cursisten. Het centrum kiest hiervoor zelf een tiental cursisten. De onderwijsinspectie vraagt om cursisten uit verschillende opleidingen te selecteren. Indien het centrum een aanbod NT2 heeft, worden de NT2-cursisten uitgenodigd voor een apart gesprek.

De doelstellingen van dit gesprek zijn:

- de mening van cursisten kennen over de onderwijsleerpraktijk (bijvoorbeeld over het leer- en leefklimaat, feedback, de materiële leeromgeving, evaluatie ...);
- de mening van cursisten kennen over het kwaliteitsgebied in de doorlichtingsfocus (cursistenbegeleiding of rapportering en oriëntering of omgaan met diversiteit of personeelsbeleid en professionalisering);
- de mening van cursisten kennen over de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne;
- zicht krijgen op het participatief beleid en de communicatie van het centrum;
- zicht krijgen op de samenwerking tussen het centrum en de cursisten;
- zicht krijgen op het welbevinden en de betrokkenheid van de cursisten.

Het gesprek duurt ongeveer 60 minuten.

Dit gesprek is slechts één van de bronnen van de onderwijsinspectie om tot een oordeel te komen voor de verschillende onderzoeken. De informatie uit het gesprek met de cursisten is aanvullend bij de informatie verkregen uit andere bronnen zoals lesobservaties, documentenstudie, gesprekken met leden van het centrumteam ...

Het gesprek verloopt aan de hand van verschillende gesprekstechnieken (met stellingen, met een open gesprek ...) maar telkens aangepast aan de doelgroep.

Dit gesprek gebeurt in vertrouwen. Er kan dus niemand van het centrumteam aanwezig zijn bij dit gesprek. De onderwijsinspecteurs gaan discreet om met de informatie uit het gesprek.

8 Het synthesege gesprek

Het synthesege gesprek is het eindgesprek van de doorlichting. Tijdens dit gesprek deelt het doorlichtingsteam de definitieve inschaling voor alle onderzoeken en het advies mee en motiveert het doorlichtingsteam de beslissingen. Mogelijke doelen en acties gericht op de verdere kwaliteitsontwikkeling kunnen ook aan bod komen. Het gesprek duurt ongeveer 60 minuten.

Het doorlichtingsteam voert het synthesege gesprek met het beleidsteam. Het kan zinvol zijn om enkele teamleden of een afgevaardigde van het centrumbestuur bij dit gesprek te betrekken.

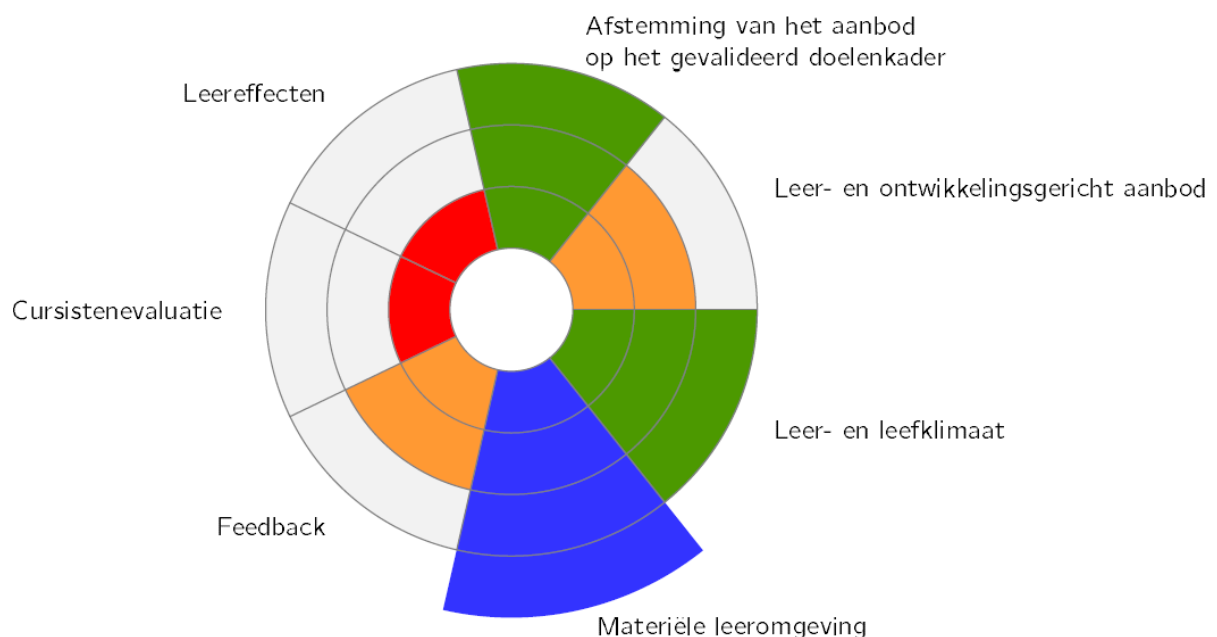
9 Het verslag en het advies

Het doorlichtingsverslag

De bevindingen van de verschillende onderzoeken tijdens de doorlichting vinden een neerslag in het doorlichtingsverslag. De inhoudstafel van elke doorlichtingsverslag ziet er als volgt uit:

- Administratieve gegevens
- In welke mate ontwikkelt het centrum de eigen kwaliteit?
- In welke mate verstrekt het centrum kwaliteitsvol onderwijs?
- In welke mate voert het centrum een doeltreffend beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne?
- Respecteert het centrum de regelgeving?
- Samenvatting
- Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

Omdat de onderwijsinspectie het centrum met het doorlichtingsverslag wil ondersteunen in de verdere kwaliteitsontwikkeling, stelt de onderwijsinspectie de antwoorden op de onderzoeksvragen visueel voor. Op die manier wordt in één oogopslag duidelijk wat de sterke punten en de werkpunten zijn.



Hoewel de beoordeling van het doorlichtingsteam gebaseerd is op ontwikkelingschalen, formuleert het doorlichtingsteam de verslagen centrumspecifiek op basis van de vaststellingen. Daarnaast rekent het doorlichtingsteam ook op de reflectiegesprekken en op het synthesegesprek om het centrum te stimuleren en om samen met het centrum te reflecteren over de sterke punten en aandachtspunten.

Het doorlichtingsverslag eindigt met het advies over de verdere erkenning van de onderwijsinstelling samen met een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen bestaan uit sterke punten, ontwikkelkansen en tekorten.

Het centrum ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. De teamcoördinator neemt op dat moment ook telefonisch contact op met het centrum. De directeur kan dan feitelijke onjuistheden melden die het doorlichtingsteam nog kan rechtzetten. Het advies en de inschalingen kunnen op dat moment echter niet meer worden gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen (vakantiedagen niet meegerekend) na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan de directie of het bestuur een bespreking van het verslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag wordt schriftelijk ingediend en gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. Op het moment van de bespreking is het verslag definitief en is ook het advies al bepaald. De bespreking wordt zo spoedig mogelijk gepland en het bestuur bepaalt zijn vertegenwoordiging. Het doel van dit bijkomende gesprek is om verduidelijking over het verslag te krijgen.

De adviezen

Het doorlichtingsteam formuleert een advies over de verdere erkenning van het centrum. Er zijn twee adviezen mogelijk.

Indien het centrum in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert het doorlichtingsteam **een gunstig advies**. Dit advies heeft 2 varianten:

- een gunstig advies zonder meer;
- een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten. Het doorlichtingsverslag vermeldt geen termijn waarbinnen deze tekorten moeten zijn weggevoerd. Bij de volgende doorlichting kunnen de tekorten opnieuw in de doorlichtingsfocus staan.

Indien het centrum niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, kan het doorlichtingsteam **een ongunstig advies** formuleren. Hierbij houdt het doorlichtingsteam rekening met de kwaliteitsontwikkeling of specifieke contextfactoren. Dit advies heeft 2 varianten:

- een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur het engagement aangaat om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden. Indien het bestuur gebruik maakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting binnen een tijdspanne die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne;
- een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur aangeeft om te rechtvaardigen dat er wél een mogelijkheid moest zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

10 Hoe kan u zich als centrum voorbereiden op een doorlichting?

Zodra de teamcoördinator u geïnformeerd heeft over wanneer de doorlichting in uw centrum plaatsvindt, kan u starten met de voorbereidingen. U kan hiervoor deze leidraad en de informatie op www.onderwijsinspectie.be gebruiken.

Na de aankondiging van de doorlichting:

- een centrumeigen thema kiezen om de kwaliteitszorg en het beleid van het centrum te illustreren;
- een proces kiezen om de kwaliteitszorg en het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van het centrum te illustreren;
- de informatie aanreiken die gevraagd wordt bij de eerste contactname met het centrum (zie document 'te bezorgen informatie')
- de beschikbaarheid van de interne dienst voor preventie op het werk nagaan met het oog op het gesprek over woonbaarheid, veiligheid en hygiëne;
- een werklokaal met tafels en stoelen, internetverbinding en voldoende stopcontacten voor het doorlichtingsteam reserveren.

Na het meedelen van de doorlichtingsfocus:

- de overige te bezorgen informatie aanreiken (zie document 'te bezorgen informatie');
- indien cursistenbegeleiding in de doorlichtingsfocus staat:
 - o de casussen voor het gesprek cursistenbegeleiding kiezen;
- in overleg met de teamcoördinator de weekplanning opstellen.

11 Hoe kan u feedback geven over de doorlichting?

De teamcoördinator staat gedurende de hele week open voor feedback over de doorlichtingsprocedure. Ook na het synthesesprek hoort het doorlichtingsteam graag hoe het centrum de doorlichting heeft ervaren.

Na afronding van de doorlichting en samen met het doorlichtingsverslag, ontvangt u een uitnodiging om feedback te geven aan de onderwijsinspectie. U ontvangt hiervoor een link naar een online bevraging. De resultaten van deze bevraging worden gebruikt voor de interne kwaliteitszorg binnen de onderwijsinspectie.

12 Bijlage

12.1 Blauwdruk weekplanning

Bijlage: blauwdruk weekplanning

	DOORLICHTINGSDAG 1		DOORLICHTINGSDAG 2		DOORLICHTINGSDAG 3		DOORLICHTINGSDAG 4		DOORLICHTINGSDAG 5	
VOORMIDDAG	Startgesprek kwaliteitsontwikkeling		Lesobservaties, tussentijdse gesprekken, documentenstudie	Gesprek* Kwaliteitsgebied	Lesobservaties, tussentijdse gesprekken, documentenstudie	Lesobservaties, tussentijdse gesprekken, documentenstudie	Gesprek* BVH	Reflectiegesprek kwaliteitsgebied	Reflectiegesprek BVH	
	Teamoverleg onderwijsinspectie									Lesobservaties, tussentijdse gesprekken, documentenstudie
LUNCHPAUZE										
NAMIDDAG	Lesobservaties, documentenstudie	Oriënterend gesprek* BVH	Lesobservaties, tussentijdse gesprekken, documentenstudie	Lesobservaties, tussentijdse gesprekken, documentenstudie	Teamoverleg onderwijsinspectie		Teamoverleg onderwijsinspectie			
		Startgesprekken onderwijsleerpraktijk			Lesobservaties, tussentijdse gesprekken, documentenstudie		Lesobservaties, tussentijdse gesprekken, documentenstudie	Briefen beleidsteam*	Synthesegesprek	
PAUZE			Gesprek* cursisten			Reflectiegesprekken onderwijsleerpraktijk				
AVOND	Lesobservaties, Documentenstudie	Lesobservaties, documentenstudie		Lesobservaties, documentenstudie		Briefen beleidsteam*				

Gesprek*: de teamcoördinator en het centrum plannen deze gesprekken in overleg.